

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., Inseracyę oplacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 124.

Sobota 1. czerwca 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Księstwa naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Wiadomości handlowe. — Przegląd kasy oszczędności.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 28. maja. Jutro 29. maja 1850 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXIII. i LXIV. zeszyt rządowego dziennika ustaw państwa, a to LXIII. tak w niemieckim jako też w dziewnięciu podwójnych wydaniach, LXIV. zaś tymczasem tylko w niemieckim wydaniu.

Zeszyt LXIII. zawiera pod

- Nr. 208. Dekret ministra wyznań religijnych i nauki publicznej z 27. kwietnia 1850, objaśniający przepisy o rehabilitacyi prywatnych docentów i ważności ich zaświadczeń.
- Nr. 209. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z 18. maja 1850. którym się znosi nakazane nadwornym dekretem z 15. marca 1784 liczbą 262 Józefińskiego zbioru praw obwieszczenie edyktów względem wymazania przez polityczne władze dawnych nad 50 lat intabulowanych ciężarów.
- Nr. 210. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z 24. maja 1850, ogłaszające najwyższe postanowienie z 9. maja 1850, którem Jego ces. Mość pozwolił prezydentowi najwyższego trybunału i kasacyjnego sądu nosić taki sam uniform jak ministrowie, tylke z siatkową barwą urzędników sprawiedliwości na kołnierzu i wylogach.
- Nr. 211. Rozporządzenie ministra kultury krajowej i górnictwa z 26. maja 1850 o prowizorycznem zaprowadzeniu władz górniczych w koronnych krajach Austrii powyżej i poniżej Anizy, w Styryi, Karyntyi, Krainie, Gorycyi, Istrii i Tryeście, Tyrolu, Forarlbergu i Salzburgu.
- Nr. 212. Dekret ministerstwa handlu z 26. maja 1850, którym nakazano, że nieupoważnione przedawanie znaczków listowych również będzie karane, jak nieupoważniony handel papierem stepowym.

Lwów, 25. maja. Potwierdzonym od wyższej instancyi prawnym wyrokiem skazani są: Wasyl Steckow, rodem z Gaja, Samborskiego obwodu w Galicyi, mający lat 40, rit. graec., gospodarz na gruncie; Ilko Steckow, rodem z Gaja, Samborskiego obwodu w Galicyi, mający lat 40, r. g., żonaty, gospodarz na gruncie; Fedor Bojko, rodem z Gaja, Samborskiego obwodu w Galicyi, mający lat 27, r. g., żonaty, gospodarz na gruncie — za zatajenie broni, pierwsi dwaj na czterotygodniowy, ostatni zaś na sześciotygodniowy areszt w sztokhauzie w kajdanach, i dziś zaczęło się wykonanie tej kary. — Od c. k. wojennego sądu.

Lwów, 25. maja. Potwierdzonym od wyższej instancyi prawnym wyrokiem skazany jest Józef Engeliński, rodem z Brzezdowic, Brzeżańskiego obwodu w Galicyi, mający lat 35, r. k., za sprzedawanie prochu strzelniczego, na czternastodniowy areszt, i z dniem dzisiejszym zaczęło się wykonanie tej kary.

Od c. k. wojennego sądu.

Lwów, 27. maja. Potwierdzonym przez wyższą instancyę prawnym wyrokiem, skazany jest Karol Cieliński, rodem ze Lwowa w Galicyi, mający lat 45, r. k., wdowiec, szynkarz, za zaniebane zamknięcie swej szynkowni w przepisany czas; następnie Albert Pawlaczek, rodem ze Lwowa, mający lat 35, żonaty, handlarz drobiem i owocami; Michał Bojkowski, rodem ze Lwowa, mający lat 30, r. k., żonaty, kielbaśnik; Jan Lachowiecki, rodem ze Lwowa, mający lat 39, r. k., żonaty, kielbaśnik; Michał Ciesielski, rodem ze Lwowa, mający lat 29, r. k., rzeźnik, za

przebywanie w szynkowni nad przepisany czas — każdy z nich na areszt przez 24 godzin, i na dzisiejszym dniu zaczęło się wykonanie tej kary. — Od c. k. sądu wojennego.

Lwów, 27. maja. Potwierdzonym od wyższej instancyi prawnym wyrokiem skazana jest Teresa Zawadzka, rodem ze Lwowa w Galicyi, mająca lat 60, religii katol., wdowa, szynkarka, za niezamknięcie swej szynkowni w przepisany czas, na areszt przez 48 godzin, i z dniem dzisiejszym zaczęło się wykonanie tej kary.

Od c. k. wojennego sądu.

Lwów, 11. maja. Dla założenia szkoły trywialnej w Romanówce, obwodzie Tarnopolskim, zapewnione zostały następujące dobrowolne datki:

Od gminy Romanówki na utrzymanie nauczyciela rocznie w gotówce 101 zlr. m. k., a w naturaliach 28 korcy 4 garncy zboża różnego gatunku, które licząc korzec po najniższej cenie 2 zlr. m. k., za 56 zlr. 15 kr. spieniężone być może. — Przeto razem 157 zlr. 15 kr. m. k. —

Oprócz tego przyjęła też gmina na siebie wystawienie budynku szkolnego i dostarczanie na opał szkolny 10 kóp słomy żytniej rocznie.

Dalej zobowiązali się jeszcze propinator w Romanówce, Herz Gänsberg i szynkarz tamtejszy, Alter Neumann, przez czas pobytu swego tamże dopłacać rocznie w pieniądzech — pierwszy po 5 zlr., a ostatni po 3 zlr. m. k.

To dla dobra ogólnego pożyteczne usiłowanie ku podźwignieniu oświaty ludu podaje się z tym dodatkiem do wiadomości, że nauka szkolna w Romanówce już rozpoczęta została.

Lwów, 11. maja. Dla założenia szkoły trywialnej w Ochrymówce, obwodzie Tarnopolskim, zostały zapewnione następujące dobrowolne datki:

Od gminy Ochrymówki rocznie w gotówce 90 zlr. 48 kr. m. k. a w naturaliach 29 korcy różnego zboża, które licząc korzec po najniższej cenie 2 zlr. m. k. za 58 zlr. spieniężone być mogą. — Przeto razem 148 zlr. 48 kr. m. k.

Oprócz tego przyjęła też gmina na siebie wybudowanie domu szkolnego i dostarczanie na opał jego rocznie 8 kóp słomy żytniej.

Dalej przyobiecali jeszcze tamtejszy sędzia dominikański p. Leon Pelz i dzierzawca propinacyi Samuel Askanazy przez czas pobytu swego w tem miejscu dopłacać rocznie w pieniądzech, pierwszy po 2 zlr. a ostatni po 4 zlr. m. k.

To dla dobra ogólnego pożyteczne usiłowania ku podźwignieniu oświaty ludu podaje się z tym dodatkiem do wiadomości publicznej, że nauka szkolna w rzeczonyj gminie wkrótce już rozpoczęta zostanie.

Lwów, 23. maja. C. k. namiestnictwo w Salzburgu przysłało tu na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu Tarnowskiego szczerobliwy datek w kwocie 248 zlr. 49 kr. m. k.

To ofiarowanie tak znacznego wsparcia podaje c. k. gubernium krajowe z wyrazem najszczerzej podziękui dla szlachetnych dawców do wiadomości publicznej.

Lwów, 18. maja. Jego c. k. Mość raczył najwyższym własnoręcznym dyplomem c. k. majora i komendanta stadniny wojskowej na Bukowinie, Marcina Herrmann, jako kawalera ces. austr. orderu Leopolda, według statutów tegoż orderu, wynieść najlaskawiej do stanu kawalerów Cesarstwa austriackiego.

Sprawy krajowe.

Lwów, 27. maja. Wykaz składek szczerobliwości na rzecz zakładu ciemnych, które do konsystorza lwowskiego obrz. łaciń. wpłynęły:

W obwodzie Lwowskim dziekaństwie miejskiem: Probostwo kapituły 17zlr. 19kr.; Bożego Ciała 22zlr. 52gr.; Dominium Lwowskie 10zlr.; Ś. Maryi śnieżnej 31zlr. 4kr.; Ś. Mikołaja 7zlr. 28kr.; Ś. Magdaleny 10zlr.; Marya hr. Fredro 3zlr.; Ś. Antoniego 6zlr. 56k.; Ś. Marcina 9zlr. 15kr.; Ś. Andrzeja 20zlr.; Ś. Anny 4zlr. 25kr.; proboszcz Piórkowski 5zlr. — W dziekaństwie Grodeckiem: parafia Grodek 6zlr. 37kr.; Janów 6zlr. 46kr.; Malczyce 3zlr.; Rodatycze 1zlr.; Rzęsna polska 5zlr.; Zimnawoda 2zlr. 24kr.; Weisenberg 6kr. W dziekaństwie Szczerzeckiem: parafia Hodowica 8zlr. 4kr., nadto 40gr. pol. i 1 kop. ros.; Dawidów 3zlr.; Nawarya 6zlr. 15kr.; Obroszyn 6zlr. 22kr.; Rakowiec 30kr.; Siemianówka 4zlr. 49kr.; Szczerzec 3zlr.; Wołków 1zlr.; Krotoszyn 1zlr. — W obwodzie Zółkiewskim w dziekaństwie Lubaczowskiem: parafia Cieszanów 3zlr. 3kr.;

proboszcz Unzeitig 5złr.; Feliks Rojowski 10złr.; Piotr Brunicki 5złr.; Ludwik Brunicki 2złr.; Dorota Dorubach 5złr.; Emma Tessier 1złr.; Karolina Łukowska 20kr.; Franciszek Podgórski 5złr.; Tytus Zarzycki 2złr.; Karol Błazewski 1złr.; Antoni Höffner 1złr.; W. Studziński 5złr.; Apolinary Studziński 2złr.; Hieronim Ruszycki 2złr.; Antonia Georgevits 2złr.; Maciej Madry 1złr.; Jakób Lesiecki 1złr.; Antoni Lesiecki 30kr.; Pechnik 2złr.; Józef Kestrzewski 20kr.; Franciszek Bocheński 1złr.; Antoni Łycz 20kr.; Mikołaj Jakowski 6kr.; Jan Federowicz 20kr.; Jan Czucie 10kr.; Tekla Hofmann 12kr.; Sabina Kantor 30kr.; Jan Reisch 6kr.; Wicenty Wolanczyk 1złr.; w prohostwie Felbach 2złr.; Olszyce 1złr. 15kr.; Dzików 2złr.; Lukawiec 1złr. 4/5kr.; Narol 2złr. 24kr.; Lipsko 30kr. — W dziekaństwie Żółkiewskim: parafie ogółem 15złr. — W obwodzie Złoczowskim: w dziekaństwie Złoczowskim: parafia Białykamiń 6złr. 55k. W obwodzie Brzeżańskim w dziekaństwie Konkolnickim: parafia Horozanka 2złr.; Markowa 2złr.; Podhajce 8złr. — W obwodzie Stanisławowskim w dziekaństwie Buczackim: parafia Buczac 13złr.; Barysz 15złr.; Koropiec 8złr.; Manasterzyska 5złr.; Maryampol 5złr.; Potok 9złr. 21kr.; Uście 4złr. 39kr.; — W dziekaństwie Stanisławowskim: parafia Bohorodczany 13złr. 20kr.; Halicz 10złr.; Ottynia 10złr.; Sołotwina 4złr. 12kr.; Stanisławów 36złr. 41kr.; Tlumacz 6złr.; Tyśmienica 10złr. — W obwodzie Kołomyjskim w dziekaństwie Horodynieckim: parafie ogółem 28złr. — W dziekaństwie Horodynieckim parafie ogółem 28złr.; w dziekaństwie Kołomyjskim: parafia Kołomyja 10złr.; Kossów 20złr.; Śniatyn 6złr. 15kr.; Zabłotów 3złr. — W obwodzie Tarnopolskim: w dziekaństwie Tarnopolskim: parafia Baworów 7złr.; Czernelów 41złr.; Kaczanówka 11złr. 52kr.; Opryłowce 3złr. 5kr.; Tarnopol 5złr.; Tarnoruda 5złr. 36kr.; Zbaraż 5złr. — W dziekaństwie Trembowelskim: parafia Grzymałów 12złr. 30kr. — W obwodzie Czortkowskim: w dziekaństwie Czortkowskim: parafia Budzanów 9złr.; Czortków 8złr. 3kr.; Husiatyn 5złr. 30kr.; Kopyczyńce 10złr.; Liczkowce 2złr.; Petlikowce 7złr.; Sidorów 1złr.; Kubiński 1złr. — W dziekaństwie Jazłowieckim: parafia Czerwonogród 2złr.; Jazłowiec 7złr. 24kr.; Bartkowiec Błazowski 1złr.; Zaleszczyki 3złr. 6kr. — Ogółem 680 złr. 22 1/5 kr. — Oprócz 40 gr. pol. i 1 kop. ros.

Dyrekcya zakładu ciemnych składa niniejszem łaskawym opiekunom publiczne podziękowanie.

Wiedeń, 27. maja. Po wszystkich gazetach krąży obecnie wiadomość, że Austria i Rosya oświadczyły w zbiorowej nocie angielskiemu gabinetowi, że nadal niepozwoła angielskim poddanym pobytu w swoich państwach, jak tylko pod warunkiem zrzeczenia się opieki angielskiego rządu. My zgadzamy się zupełnie, pisze Oest. Correspondenz, ze zdaniem paryskiego korespondenta w Lloydzie, który całe to podanie stanowczo zaprzecza; z temwszystkiem możemy nadmienić, że łatwość, z jaką zewszec stron przyjęto istnienie tej zmyślonej noty, przekonywa dość jasno, jak mocno jest zakorzenione niedowierzanie, ożywiające narody stałego ładu przeciw Albionowi pod egidą Palmerstona. Nie jedno tylko, ale wszystkie państwa stałego ładu oburzone są zarówno tą polityką, której postępowanie niepozwala bynajmniej wątpić, że Anglia skłonna jest popierać bezprawne anarchii projekta. Obraża to zapewne dumę angielskiego ludu, gdy widzi, jak mocno przez postępowanie Palmerstona we wszystkich kwestyach niejakię wagi politycznej, upada szacunek narodu, jego powaga, wpływ, a przeto i bojaźń przed materyalną jego potęgą, gdy coraz bardziej się przekonywa, że nie samo tylko morze Anglię od stałego ładu oddziela.

(Wiadomości z Wiednia.)

Wiedeń, 27. maja. Właśnie dowiadujemy się z pewnością, pisze Oestr. Correspondenz, że od 1. czerwca oddana będzie do użytku publiczności Wrocławsko-Berlińska kolej żelazna, przeze wiadomości paryskie z poprzedzającego dnia będą mogły przychodzić najmniej o 20 godzin wcześniej, niż teraz.

Podczas gdy francuskie dzienniki piszą, że Wielki książę Toskański jedzie do Wiednia dla wyjednania łagodniejszych punktów w narzuconej mu po części, jak utrzymują te dzienniki, przez Austryę konwencji, zawiera dzisiejszy Monitore Toscano dosłowne brzmienie tejże konwencji, którą obie strony zawarły i ratyfikowały. Okazuje się z niej, że Wielkie księstwo to obsadzone będzie przez dłuższy czas przez znaczną austryacką zbroją siłę, później zaś najmniej przez 6000 Austryaków. W ogóle biorąc, przychyłono się raczej tą konwencją do życzenia i potrzeby rządu Wielkiego księstwa Toskańskiego, niż żeby Austryę o jaką interesowność w tej mierze lub gwałtowne zamiary posądzać można.

Niektóre dzienniki zapowiadają zwycięstwo nowego systemu w sprawach węgierskich, to jest przeprowadzenie staro-konserwatywnych ideów itp. My zaś obstajemy przy tem zdaniu, mówi Oest. Correspondenz, że rząd właśnie zamysła zawarte w konstytucyi z d. 4. marca paragrafy względem Węgier ściśle i sumiennie do skutku przyprowadzić. Modyfikacye niestanowią jeszcze zmiany systemu, a trzymanie się konstytucyi nie można przecie za nowy program uważać.

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 27. maja.)

Wiedeń, 27. maja. W parku c. k. zamku letniego Schönbrun było wczoraj pełno spacerujących Wiedeńczyków. J. M. Cesarz zwiadał park ten jeszcze rankiem, i powitano go z powszechną radością. W zamku odbywali straż strzelcy polowi, tudzież żandarmi dworscy piesi i konni. J. M. Cesarz zajmuje prawe skrzydło pałacu, lewe zaś J. cesarzewicz. Mość, arcyksiążę Franciszek Karol

z arcyksiężną Zofią. Wczoraj urządzono dla Jego ces. Mości pływalnią. Wieczorem odbyła się u dworu cesarskiego uczta rodzinna.

— Komendantem sztabowych dragonów w armii węgierskiej mianowano majora Horwath.

— Patent stanowiący o należytościach dla świadków, znawców i taksatorów przy jawnym i ustnym procederze sądowym, przedłożono już do sankcyi Jego ces. Mości.

— Na podaną od 236 gmin morawskich petycyę do ministerium spraw wewnętrznych, względem rozciągnięcia przepisów §. 18 ustawy o spłacaniu robocizny także do czynszów emfiteutycznych, wyszła następująca rezolucya: „Poddana tu petycyę o rozciągnięcie dobrodziejstwa §. 18 z dnia 4. marca 1849 na emfiteutyczne czynsze z osad kolonialnych, wynikłych z systemu Józefińskiego podzielnosci folwarków, nie ma żadnej zasady i nie może uzyskać uwzględnienia, zwłaszcza że sprzeciwia się wyraźnym postanowieniom wydanych w tej mierze przepisów, tudzież gdy ministerium na zmianę tych postanowień i pomnożenie i tak już znacznego na kraj przypadającego w tej mierze ciężaru przyzwolić nie może, a tem mniej jeszcze w danym tu wypadku. Nie zachodzi bowiem żadna wątpliwość, że z pomiędzy wszystkich emfiteutów uzyskali właśnie ci koloniści, którym na mocy wspomnianego systemu Józefińskiego nadano grunta, najlepsze jeszcze warunki przy oczyszczowaniu, i grunta te nabyli zresztą całkiem bezpłatnie, zaczem uskarżać się nie mają bynajmniej powodu. Na szczególne wszakże wypadki nadmiernego obciążenia obmyślono już dawniej zaradcze środki, i przyzwolono wyjątkowo także dla emfiteutów pomoc pieniężną ze strony państwa.“ (Lld.)

(Kurs wiedeński z 27. maja 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 93 1/4; 4 1/2% — 81; 4% — 71; 2 1/2% — 49. Akcye bank. 1053. Losy z 1834 r. 174; z 1839 r. 109 1/2. Akcye kolei poln. 107.

Ameryka.

(Wiadomości ze Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej.)

Dziennik „Independance Belge“ zawiera następujące wiadomości: Najnowsze wiadomości ze Stanów Zjednoczonych donoszą o zamknięciu kilku wielkich fabryk wyrobów wełnianych w Lowell (Massachusetts) w skutku czego 4000 robotników osiadło na bruku. Inne fabryki są tylko pół dnia czynne. W bliskości miasta Baltimore ustało cztery lub pięć fabryk albo zredukowano czas dziennej pracy. — Przypisują to rozmaicie albo drożyznie surowego materyału i robotników, albo też znowie dla zniewolenia rządu do zaprowadzenia ograniczeń handlowych. Inni jeszcze upatrują przyczynę w konkurencyi między państwami północnymi a południowymi, między pracą wolną a pracą niewolników.

Niedawno przywieziono z Malty do Stanów Zjednoczonych ośmnaście wielbłądów przeznaczonych do utrzymania komunikacyi lądowej między Kalifornią a Stanami Zjednoczonymi.

Hyszpania.

(Budżet dochodów ogłaszany przez rząd.)

Madryt, 12. maja. Nareszcie poznano już i u nas właściwą korzyść jawności. Od początku bieżącego roku ogłaszają już takie rezultaty finansów państwa, a rząd odnosi przytem każdą razą tę korzyść, że opozycyi ubywa jeden z najzłobniejszych i najsilniejszych środków agitacyi. Okoliczność tak uwydatnia się tem wyraźniej przy tegorocznych dochodach, które przeszłoroczny budżet dochodów podany tu dla porównania znacznie przewyższają.

Dochody te bowiem wynosily:

w styczniu 1849:	69,429,399 złr.,	1850:	75,143,419 złr.
w lutym	91,379,217 „	„	113,129,239 „
w marcu	90,828,451 „	„	98,570,219 „

Pomiędzy dochodami temi odznaczają się najbardziej dochody cłowe, które w przytoczonym kwartale 25 2/3 milion. przeciw 20 1/2 milion. w tym samym miesiącu r. 1849 wykazują. Reforma taryfy, którą na wszelki sposób można uważać za początek korzystnej zmiany w naszej polityce handlowej, miała wprawdzie wedle rachuby jej tworców przez powiększenie dowozu i usunięcie przemysłnictwa dostarczyć przewyżkę 10 milionów, chociaż tylko połowę tego przyniosła; wszelako różnicę tę kładą i to może słusznie nawet na karb tej okoliczności, że ułożony przez pana Men projekt reformy nie został przez następcę jego pana Bravo Murillo w całej objętości swej wykonany. Dlatego też odzywa się teraz i to nie bez nadziei skutku z wyjątkiem Katalonii cały kraj przychyłający się do wolniejszej polityki handlowej za rozszerzeniem zaprowadzonych już ułatwień, a nawet i sama Katalonia, która zazwyczaj tak stanowczo podnosiła głos przeciw reformie cłowej, zdaje się być już bliżką pojednania się ze względu na jej skutki. Zaczem oddają się tu wszyscy tej nadziei, że w ciągu jednego roku najdalej dalsze ułatwienia taryfy zaprowadzone zostaną. (D. Ref.)

Anglia.

(Posiedzenie izby niższej.)

Londyn, 23. maja. Na początku dzisiejszego posiedzenia izby niższej podał lord Palmerston z własnej chęci i bez poprzedniej interpelacyi nowe objaśnienia względem nieporozumienia między gabinetem londyńskim a paryskim. Usiłując usprawiedliwić swoje postępowanie we wszystkich negocyacyach, które się toczyły z powodu sprawy greckiej, oświadczył lord Palmerston, iż rząd angielski niezgodnie goręcej niepragnie, jak utrzymania stosunków jak najprzyjaźniejszych z Francją, usuwając od siebie wszelką myśl uchybienia

w czemkolwiek Francji pod względem wzajemnego szacunku, jaki łączy obadwa rządy. Objasnienia lorda Palmerston dały powód do dyskusji, która jeszcze trwała przy odjeździe kuryera. (Ind.)

Francya.

(Zgromadzenie narodowe. — Pogłoski o rozruchach.)

Paryż, 24. maja. Dzisiejsze posiedzenie zgromadzenia narodowego odznaczyło się świetną mową pana Thiers. Niepotrzebujemy dodawać, że p. Thiers bronił projektu będącego w dyskusji, i że mową swoją zatarł przykre wrażenie, które p. Jules Favre sprawił poprzednio mową rozwłokłą i cierpką. Na początku posiedzenia wystąpił p. Greslan z mową dowcipną i epigramatyczną mówiąc za projektem ustawy. Na końcu posiedzenia powstała jedna z owych burzliwych scen, jakie często wywołująa przerywania stronnictwa góry. Napoleon Bonaparte syn Hieronima, który jak się zdaje chce osiągnąć wszystkie stopnie w armii socyalistów, otrzymał z uchwały zgromadzenia publiczną nagane.

Zdaje się w reszcie, że ustawa sama wiele zyskała na tem posiedzeniu; dzięki wielkiemu talentowi pana Thiers, należy się spodziewać prawie z pewnością, że ustawa przejdzie bez wszelkich poprawek, któreby tylko osłabić mogły jej doniosłość.

Już do kilku dni zajmuje ta dyskusya wyłącznie wszystkie umysły w Paryżu, i zapewne potrwa ten stan aż do końca dyskusji, który na szczęście nastąpi niezadługo.

Krażą tu pogłoski o rozruchach wybuchłych w departamentach południowych. Zdaje się jednak, iż pogłoski te znacznie są przesadzone. Wprawdzie panuje istotnie pewna agitacya w tej części Francji, lecz czujność i energia władz niedopuszczyły wykonania planów demagogicznych. (Ind.)

(Depesza telegraficzna.)

Gazeta Wrocławska zawiera następującą telegraficzną depeszę:

Paryż, 26. maja. Dekretem rządu zasuspendowano trzynastu oficerów gwardyi narodowej, którzy podpisali petycję przeciw reformie ustawy wyborowej. Na giełdzie utrzymywano, że nieporozumienie z Anglią już jest załatwione.

Włochy.

(Proklamacya ogłoszona za przybyciem króla Sardynskiego do Sabaudyi.)

Turyń, 21. maja. Wczoraj wieczór o godzinie 8 udał się J. M. król wraz z królewską rodziną, z Moncaliere do Chambery. Prezydent rady ministeryalnej i minister publicznych budowli udali się w tę podróż jednym dniem wprzód.

Za przybyciem króla do Sabaudyi ogłoszono następującą proklamacyę:

„Mieszkańcy Sabaudyi! Przybyciem do was spełniam drogę memu sercu życzenie.“

„Dawny związek istnieje pomiędzy nami, opierający się od ośmu już wieków na honorze, uczciwości i wzajemnej miłości. Ani czas, ani rewolucye, ni nieszczęścia niezdolały go osłabić. Możemy się tem słusznie szczycić; Ja z mej strony wyrażam z tego powodu szczególną radość, i szczerę się tem wielce.“

„Świadczyć się odwagą i mężstwem waszych żołnierzy na bojowiskach pod Mozambano, Postrengo, Santa-Giustina, Santa-Lucia i Volta, iż związek ten odnowiłem śród ognia nieprzyjacielskiego, z waszymi synami — moimi towarzyszami broni.“

„Przybywam teraz dla odnowienia go z waszymi ojcami, z wami, którzyście zagrożeni w własnej swej dziedzinie od szalonej napaści, w chwili kiedy honor powołał jej obrońców gdzie indziej — oparliście się silnie tej zuchwałości, a sprawców jej skarciliście według ich zasługi.“

„Mieszkańcy Sabaudyi! Przywożę wam syna mego, izby się zbudował temi szlachetnymi przykładami, i wczesnie już poznał, że przywiązanie ludów jest skutkiem sprawiedliwości i uczciwości książąt.“

„Uznając sam tę wielką prawdę, przyjmę wasze prośby i rozpoznam potrzeby z tem żywym życzeniem, izby interesa państwa nie stały na przeszkodzie waszym życzeniom.“

„Za moim powrotem z tej dawnej kolebki rodziny mej do stolicy, gdzie mnie powołują obowiązki króla, wezmę z sobą przekonanie, że mogę na was liczyć, tak jak i wy możecie liczyć na moje chęci.“

„Nasze instytucye, nasza niepodległość, prawa nasze — zabezpieczone moją przysięgą, mądrością i mężstwem ludów moich, niczem nie są zagrożone i nie mają się czego obawiać.“

„Starajmy się przez cnoty nasze, przywiązaniem do wiary naszych ojców, miłością naszą dla ojczyzny, wyjednać sobie najwyższą, najsilniejszą opiekę boskiej opatrności.“

Wiktor Emanuel. M. d'Azeglio. (O.C.)

Niemce.

(„Darmstädter Zeitung“ o polityce księstw Hesskich.)

Darmstädter Zeitung zawiera następujący ważny artykuł: Z natężoną ciekawością wyglądamy tu ostatecznego rozwoju kwestyi niemieckiej, i w tem większej jesteśmy niepewności, jakie postępowanie nasz rząd przybierze, zwłaszcza że dotychczas bynajmniej się nie zdecydował, jaką drogą się puścić. Ze w najnowszym czasie złączyły się obadwa domy książąt Hessyi i będą iść jednaką drogą, uważamy to za pomyślny dla tych obu domów wypadek, i niepodpada żadnej wątpliwości, że w ten sposób elektorat Hessyi pomyślniejsze uzyska

warunki, gdy sobie wytknął stanowczą linię i według niej postępować zamyslił. Jak dalece nasz rząd zdecydowany jest teraz „we wszelkich okolicznościach pozostać w ścisłej Unii, a później może podobnie jak inne pomniejsze państwa Niemiec północnych rozplynąć się w Prusach“, niemożemy jeszcze zgadnąć, lecz po dotychczasowych krokach domyślamy się na wszelki sposób, że elektorat Hesski zamysla szczerze utrzymać dla siebie głos niezawisły na kongresie w Frankfurcie.

(Kurs giełdy frankfurckiej z 25. maja.)

Met. Austry. 5⁰/₁₀₀ — 76³/₈; 4¹/₂ pct. — Akcye bank. 1038. Sard. 31¹/₄. Hiszp. 3⁰/₁₀₀ — 30⁷/₁₆. Polskie 300 — 124; 500 — 80¹/₂.

Prusy.

(Rozwiązanie stowarzyszeń robotników. — Stan zdrowia króla Jego Mości.)

Berlin, 27. maja. Dowiadujemy się z najlepszego źródła, że ministeryum właśnie nakazało rozwiązanie wszelkich stowarzyszeń robotników. Powodem do tego ważnego postanowienia była relacya urzędowa umieszczona w konstytucyjnej korespondencji, według której stowarzyszenia robotników w Prusiech za pośrednictwem demokratycznego komitetu centralnego z szwajcarskimi stowarzyszeniami w ścisłym zostają związku. Celem ich jest proklamować jak najprędzej czerwoną republikę w Europie i zniszczyć własność gruntów równie jak kapitał. — Król pozostanie na rady lekarzy tymczasowo jeszcze w Charlottenburg i dopiero w tedy z dworem swoim do Sanssouci się przeprowadzi, gdy przyjdzie do lepszego zdrowia. — Gojenie rany odbywa się bardzo pomyślnie. Słychać, że król wesołym jest humorze i nawet pociesza osoby go otaczające, które zawsze jeszcze z powodu zamachu na życie monarchy głęboko są strapione. — Zaprowadzone z powodu tego zamachu środki ostrożności ze strony policji wykonuje tu władza z wielką surowością, co szczególnie dotkliwie jest dla obcych, którzy tu przybywają. (B.Z.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 27. maja.)

Dobrowolna pożyczka 105¹/₄. Oblig. długu państ. 85³/₄. Akcye bank. 94³/₄. Pol. listy zast. 95¹/₂. Pols. 500 — 80 L.; 300 — 125⁷/₈. Frydrychsдоры 13¹/₂. Inne złoto za 5 tal. 12¹/₄.

Księstwa naddunajskie.

(Czynności komisji zajmującej się organizacyą księstw naddunajskich.)

Bukareszt. Otrzymaliśmy, pisze „Independance Belge“, od naszego korespondenta z Bukaresztu dość ciekawe szczegóły o czynnościach komisji zajmującej się organizacyą księstw naddunajskich. Niemożemy tu dla braku miejsca wchodzić w obszerny wykład tych szczegółów, należy nam tylko nadmienić, że reformy zamierzone przez komisję nie są tak obszerne, jak się tego z razu spodziewano; zdaje się jednak, że Rosya i Turcyja na to zezwolą, aby władza miejscowa mogła wziąć inicjatywę, a wiadomo, że książę Bibesko, gospodar Wołoszczyzny jest mężem ożywionym dobrami i liberalnymi chęciami.

Główna reforma zaprowadzona przez komisję reorganizującą jest zmniejszenie dni rohoty pańszczyźnianej i zniesienie dni, w których chłop był obowiązany odrabiać państwu. Na miejsce tych ostatnich zaprowadzono roczny czynsz 4 piastry (blisko 1 złr. 50 kr.) Oprócz tego uczyniła komisya pierwszy krok do zniesienia przywilejów kast, nakładając na wszystkich właścicieli bez różnicy roczną opłatę dwóch piastrow od każdego chłopu osiadłego na ich terytorium. Dochody z tego podatku równie jak z czynszu czterech piastrow, który chłop opłaca, obrócone będą wyłącznie na utworzenie nowych dróg komunikacyjnych, które koniecznie są potrzebne dla handlu i rolnictwa.

Grecya.

(Wiadomości z Aten.)

Do gazety Times piszą z Aten pod dniem 8. maja. Pan Wyse miał dnia 4. maja posłuchanie u króla i królowej, i doręczył list zawiadamiający ich o śmierci owdowiałej królowej Angielskiej. Pan Wyse był przyjęty z wielką uprzejmością, a Ich Mość król i królowa byli tak delikatni, że w ciągu dość długiej audyencyi nie nadmienili ani słowa o ostatnich wypadkach greckich. Angielskie i francuskie okręta stojące w Pireju, salutowały się wzajemnie. Greckie okręta, które podczas gwałtownego przytrzymania były po części uszkodzone, zostały na rozkaz admirała Parker naprawione. Równocześnie zrobili oficerowie marynarki angielskiej pomiędzy sobą składkę pieniężną dla wsparcia kapitanów i majtków greckich. Postępowanie admirała Parker było zawsze przykładne. — Oficer żandarmerji, który ścigał kilku zbrodniarzy na wyspie zostającej pod opieką angielską, jest przyaresztowany i będzie ukarany za to, że się powazył zgwałcić terytorium sąsiedniego państwa. — Opowiadają tu, że lord Palmerston chce żądać zapłaty procentów od greckiej pożyczki, co w tej chwili zupełnie niepodobniestwemby było. I owszem byłoby to dobroczynnym dziełem, gdyby kupcy angielscy którzy przecież znaczne robią interesa z greckimi domami w Lewancie, zrobili składkę dla wsparcia właścicieli okrętów, którzy zupełnie podupadli.

(Wiadomości z Aten z dnia 21. maja.)

Ateny, 21. maja. Minarcha (kapitan) żandarmerji dowodzący oddziałem żołnierzy, którzy się udali na wyspę Calama, aby ścigać zbiegów, którzy się tam schronili, przyczem przekroczyli granice państwa greckiego, ponieważ Calama należy do wysp jonickich, jest od kilku dni w Atenach pod śledztwem za to przekroczenie granicy; tym sposobem spodziewa się rząd ująć dalszym reklamacyom. Po przy-

hyciu austr. paropływu, który przywiózł korespondencye z Tryestu, mówiono wiele o nocie dywanu tureckiego do greckiego rządu, w której zawarte są niektóre reklamacye z powodu pokrzywdzeń, jakich doznali włościanie mieszkający na granicy greckiej. Nikt jednak nie wątpi o tem, iż ta sprawa zupełnie spokojnie będzie załatwiona. W porcie są zawsze jeszcze te same okręta zagraniczne. — W Salamis stoi na kotwicy angielski okręt liniowy „Ganges.“ Za kilka dni odpłynie statek „Vanclan“ do Francji. Pan Gros skończył już swoją misję i odpłynie na tym okręcie do kraju. — Z Francji mają wkrótce nadejść dwie korwety parowe i dwa brygi przeznaczone do formowania eskadry francuskiej w Lewancie. Zapewniają, że terażniejsza izba wkrótce będzie zamknięta, poczem nastąpią nowe wybory deputowanych, które zapewne będą pomyslnie dla rządu. Dodają, że król Otto w krótkce odbędzie podróż dla zwiedzenia wysp, i niebawem odpłynie do Syra.

(Oest. Cor.)

Turecja.

(Wiadomości bieżące z Konstantynopola.)

„Journal de Constantinople“ z 14. b. m. zapewnia, że na wszystkich punktach państwa ustało już zaburzenie pokoju. Dnia 12. odbył Sułtan w towarzystwie ministra wojny w koszarach Rami-Tszyflik przegląd tamtejszego wojska, potem zwidził szpital i dowiadywał się troskliwie o pielęgnowaniu chorych. Wielki wczyr przyszedł już cokolwiek do zdrowia po ostatniej swojej słabości, jednak nie objął jeszcze swoich funkcji. Sułtan przesłał wiecokrólowi Egiptu swój wizerunek. — Sami Efendi były poseł wysokiej Porty przy dworze Berlińskim, odjedzie temi dniami z ważną misją do dworu Szacha Perskiego. Utalentowany ten minister napisał dzieło o stosunkach europejskich, które wyszło w tureckim i francuskim języku pod tytułem: „Dzieło o Europie.“ — Opróżnioną przez mianowanie dra. Spitzer pierwszym lekarzem pałacu posadę redaktora gazety lekarskiej, zastępuje teraz złożona z kilku lekarzy komisya. W przyszłym tygodniu rozpoczną się egzamina szkoły wojskowej. Deputacya z Samos bawi jeszcze ciągle w Konstantynopolu. — Paropływ Lloyd „Italia“, który przy wybrzeżu Metelin poniósł szkodę, zawinął do Konstantynopola i odpłynie wkrótce z powrotem.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z d. 31. maja.)

Lwów. Dziś sprzedawano na naszym targu korzec pszenicy po 16r.15k.; żyta 12r.15k.; jęczmienia 11r.8k.; owsa 6r.59k.; brzożki 10r.50k.; — cetnar siana kosztował 3r.9k.; okłotów 1r.47k.; — sąg drzewa bukowego sprzedawano po 34r.15k., sosnowego 23r.45k. w. w. W cenach drobnej sprzedaży, jakoto krup, mąki, piwa, masła itd. nie było odmiany.

Przy niektórych danych statystycznych (ob. Nr. 113) wcisnęły się niejakiś uchybienia, a mianowicie najprzód co do zakładu Głuchoniemych. Pierwotny fundusz na ten Instytut wyłożył Rząd, a hojność Arcyksięcia Ferdynanda d'Este, na ówczas Gubernatora królestw Galicyi i Lodomeryi przyczyniła się wspaniałomyślnie do uzupełnienia darów, datkiem łaskawych dobrodziejów zbieranych na wystawienie gmachu i założenie całego instytutu, Legat zaś X. Infułata Hoffmana w testamencie z napisem: „Dobra kleru skarbem Ubogich“ samym Ubogim był przeznaczony. — Co zaś do domu Ubogich, o którym w ogólności powiedziano było, że do 140 Ubogich w sobie mieści i utrzymuje, podać wiśniemy rzetelną liczbę jaką w raporcie z dnia 29. maja r. b. wyczytujemy. Na dniu bowiem tym

Kurs lwowski.

Dnia 1. czerwca.

W monecie konwencyjnej.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	37	5	41
Dukat cesarski	5	38	5	42
Półimperyał zł. rosyjski	9	41	9	44
Rubel śr. rosyjski	1	50	1	51
Talar pruski	1	36	1	37
Polski kurant i pięćzłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	48	100	—
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	54	100	6

(Kurs wekslowy wiedeński z 27. maja.)

Amsterdam 167³/₄ l. 2. m. Augsburg 120³/₄ p. uso. Frankfurt 120¹/₄ p. 3. m. Genua 140 l. 2. m. Hamburg 177¹/₂ l. 2. m. Liworno 119¹/₄ p. 2. m. Londyn 12.7. p. 3. m. Medyolan —. Paryż 142¹/₄ p. 2. m. Agio duk. ces. 27¹/₈. Napoleondor. 9.40. Szufryn. 16.48. Agio srebra 19.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 31. maja. Baron Brunicki Jan, z Błażowa. — PP. Ochocki Kalixt, z Gródka. — Brzozowski Jan, z Rożniowa. — Prunkul Gabriel, z Czerniowiec. — Niezabitowski Kwiryn, z Płuchowa. — Bochdan Felix, z Zadwórza. — Łodyński Hieronim, z Nahorzec. — Smarzewski Seweryn, z Hankowic. — Pawlikowski Emil, z Rosolina.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 31. maja. Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, do Poturzyce. — PP. Torosiewicz Józef, do Żółkwi. — Radziejowski Klemens, do Kłodzienki. — Gnoiński Alexander, do Krasnego. — Polanowski Alexander, do Szmitkowa. — Strzelecki Jan, do Kukizowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 31. majas

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 2 8	+11°	+19°	cicho	pogod. ☉
2 god. zr.	28 2 8	+18,7	+ 8°	połud.-wschodni	pochm.
10 g. w.	28 2 7	+11,3		wschodni	„ deszcz

TEATR.

Dziś: na dochód śpiewaka p. Eppich opera niem.: „Robert der Teufel.“

Jutro: po raz pierwszy dramat polski: „Dom polskie w XVII. wieku“, czyli: „Córka Miecznika.“

znajdowało się w domu Ubogich mężczyzn 65, kobiet 129, a w szpitalu chorych 16, razem przeto 210 osób. A oprócz tych 210 osób utrzymywanych w domu samym, udzielono Ubogim za domem tak zwanym całym poregonistom po zr. 2 m. miesięcznie 188 osobom, a po 1 zr. osobom 51, czyli razem zaopatrywano 239 Externistów. — Z wdzięcznością prostujemy te data i tem chętniej, iż nam podają sposobność podnieść zaletę szczodrości dobrodziejów ludzkości.

Jutro w kościele XX. Dominikanów odegrana będzie o 10 godzinie Wielka Msza kompozycyji mistrza muzyki p. Józefa Leidl, której partye wokalne oddadzą artyści opery niemieckiej.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY stanu galicyjskiej kasy oszczędności z dniem 31go maja 1850.

Stan wkładek pieniężnych z dniem 30. kwietnia 1850	-	-	-	-	-	złr. 1.843.379 kr. 32 den. 2
Od 1. do 31. maja 1850 włożyło 393 stron	-	-	-	złr. 47.321	kr. 35 den. —	
„ „ „ „ wypłacono 463 stronom	-	-	-	— 52.449	— 32 — 1	
						5127 — 57 — 1
						— 1.838.251 — 35 — 1

Stan wkładek pieniężnych z dniem 31. maja 1850	-	-	-	-	-	— 1.838.251 — 35 — 1
Galicyjski instytut ciemnych lokował z kapitału własnego na prowizyę (w osobnym rachunku)	-	-	-	-	-	— 3.696 — 49 — 2
						Ogół — 1.841.948 — 24 — 3

Na to ma Zakład na dniu 31. maja 1850:

a) na hypotekach	-	-	-	-	-	złr. 1.574.744 kr. 29 den. —
b) w zastawach na srebra i t. d.	-	-	-	-	-	— 22.849 — 45 — —
c) w wekslach eskontowanych	-	-	-	-	-	— 8.000 — — — —
d) w galicyjskich listach zastawnych	-	-	-	-	-	— 203.600 — — — —
e) w gotowiznie	-	-	-	-	-	— 141.111 — 40 — —

razem — 1.950.305 — 54 — —

Potrąciwszy powyższą stronom należącą się sumę — 1.841.948 — 24 — 3

Okazuje się przewyżka w sumie — 108.357 — 29 — 1

W którąto sumę wchodzi prowizya od 1. stycznia 1850 stronom się należąca, tudzież prowizya z pożyczek na hypoteki i z innych interesów pobrana, fu n-

dusz własny Zakładu, koszta utrzymania i zysk.

W Lwowie dnia 31. maja 1850.

Od Dyrekcji galicyjskiej kasy oszczędności.

Gnoiński, Naddyrektor zastępca.

S. Krawczykiewicz, Dyrektor.